

Esztétikus tömés, betét

Az eljárás célja – A fog felpuhult, fertőzött, szuvas részeinek az eltávolítása és a hiányzó fogszövetek esztétikus helyreállítása. Ezzel megakadályozható a folyamat tovahaladása és visszaállíthatóak a fog funkciói (rágás, esztétika stb.).

Az eljárás menete – A fogorvos helyi érzéstelenítésben eltávolítja a beteg részeket és, ha a szuvasodás nem károsította még a fogbelet, akkor rendszerint a kisebb üregeket töméssel, a nagyobb hiányokat betéttel látja el.

Esztétikus tömés

A kifogástalan esztétikum érdekében olyan töméseket alkalmazunk, amelyek színükben és formájukban is teljesen hasonlóak az eredeti foghoz, tehát észrevehetetlenek. A legmodernebb fogászati technikának és a kiváló fogorvosi anyagoknak köszönhetően hosszú évekig tartós töméseket készíthetünk.

A modern, úgynevezett kompozíciós fogtömések anyaga műgyanta és nanoméretű üvegszemcsék kombinációja. Ezeket használhatjuk a szuvas fogak ellátására, vagy a régi amalgám tömések cseréje során. A fehér tömés legnagyobb előnye a természetes megjelenés, valamint az, hogy az amalgám fogtömésekkel ellentétben nem tartalmaz sem higanyt, sem egyéb toxikus anyagot. Általában egy jól elkészített kompozit tömés élettartama 5–8 év.

Betét, inlay

A betét — szakszóval inlay — a fogra vagy fogba pontosan (mint egy puzzle) illeszkedő, fogtechnikus által készített töméshez hasonló formájú fogpótlás, amit a fogba rögzítünk fogászati ragasztóanyag segítségével. A töméssel szemben nagy előnye, hogy nem zsugorodik, precízebb, ezért sokkal jobban illeszkedik a foghoz, jobban visszaadja a fog formáját és a rágóképességet, s lényegesen tartósabb. A rágásban szerepet játszó kis- és nagyőrlő fogak esetében használjuk.

Az anyaga lehet a fogakkal megegyező színű porcelán, vagy a tömés anyagához hasonló műgyanta. Ezenfelül aranyból is készülhet inlay, ami a legtartósabb megoldást biztosítja, ám ezek használata esztétikai okokból egyre jobban háttérbe szorul.

Milyen esetekben alkalmazunk betétet?

- Olyan nagyméretű szuvas területet kell befednünk, hogy nem maradt elég foganyag ahhoz, hogy ezt töméssel meg tudjuk oldani.
- Gyökérkezelt fogak esetében a fog letöréstől való megvédésének érdekében.
- Az őrlőfogak területén korona készítésének elkerülésére abban az esetben, ha elegendő fogszövet maradt az inlay rögzülésére.
- A töménél tartósabb megoldást szeretnénk a szuvas fog ellátására.

Ahhoz, hogy inlayt készíthessünk az Ön számára, kétszer kell ellátogatnia hozzánk. Első alkalommal eltávolítjuk a szuvas részt, vagy a régi tömést, és kialakítunk egy speciális formát a betét számára. Ezután veszünk lenyomatot, melyet elküldünk a fogtechnikusnak. A második alkalommal, általában 5 munkanap múlva, a technikus által készített gyönyörű, természetes hatású betétet a fogba ragasztjuk. A betétek nagy előnye, hogy sokkal tartósabbak, mint a kompozit tömések, élettartamuk nem ritkán a 20 évet is eléri.

Alternatív kezelési lehetőségek

- A kezelés elmaradása: a fog kemény szöveteinek pusztulása folytatódik, ameddig teljesen letöredezik és elporlad, esetleg csak a gyökér marad vissza. Amikor a fertőzés a fogbelet (ideget) eléri, heves fájdalommal járó fogbélgyulladás alakulhat ki. Kezeletlenül a fogbél egy idő után elhal és látszólag megnyugszik a fog, de később az ilyen fogaknál nagy fájdalommal és duzzanattal járó gyökér hártagyulladás alakulhat ki.
- A foghúzás – átmenetileg megoldást jelent, de hátránya, hogy a kihúzott fogat pótolni kell, ami gyakran jelentős anyagi ráfordítással oldható meg.

Kezelés kockázata

- Egyszerű töméssel a fog nem kezelhető. Gyakran a fog már annyira szuvas, hogy a beteg részek eltávolítása után nem marad ép rész az üreg és a fogbél között. Ilyenkor gyökérkezelés szükséges és csak ezután jöhet szóba a fog helyreállítása.
- Érzékenység. A fogorvos az üreg alakját és mélységét látja, de azt, hogy mennyi baktérium és baktériumtoxin jutott a fogbélbe, azt nem. Ezért vannak olyan esetek, amikor nem mondható meg egyértelműen, hogy a fogbél hogyan reagál tömés után. A baktériumok által okozott károsodások, tömés okozta terhelés (fúrás, savazás), néha oda vezethet, hogy a fog tömés után elsősorban hidegre érzékeny lesz.

Az enyhe érzékenység gyakrabban fordul elő és néhány nap vagy hét leforgása alatt magától elmúlik.

- Fájdalom. Ha az érzékenység nem szűnik, vagy erős fájdalom jelentkezik, általában a gyökérkezelés jelenti a hosszú távú megoldást.
- A fogbél elhalása. Van olyan eset is, amikor a tömés elkészítése után a fog teljesen tünetmentes, de a fogbél lassan elveszti vitalitását (elhal). Ez, vagy a fog elszíneződésében, vagy ráharapásra erősödő fájdalommal, esetleg gyökér körüli duzzanattal járhat.
- Törés nagy tömések esetén. Főleg, ha gyökérkezelt is a fog, gyakran előfordul, hogy a fogból darabok töredeznek le. Ennek a problémának a kiküszöbölésére ajánlott a betét készítése. Törés esetén a fogba új tömést lehet készíteni, vagy nagyobb törés esetén csapos elhorgonyzású koronát.
Hosszanti törés esetén általában a fogat el kell távolítani.
- A tömés elszíneződése. A tömések minőségüktől függően előbb vagy utóbb elszíneződhetnek. Ez egy természetes folyamat, ezért a töméseket néhány évenként cserélni kell.
- Kiesik a tömés. Ritkán fordul elő, általában akkor, ha a beteg ragaszkodik olyan tömés elkészítéséhez, ahol a tömést már nincs mihez rögzíteni és betét vagy korona készítésére lenne szükség.

Használati utasítás

A töméseket normálisan lehet használni, de a nagyobb töméseknél érdemes kerülni a keményebb ételek (porcok, mogyoró stb.) fogyasztását. Az első fogak esetében a nagy, főleg a fog sarkára is kiterjedő töméseknél kerülni kell a tökmag, napraforgómag tömással történő felnyitását, a körömrágást, a foggal való szakítást, tépést.

Ajánlott a rendszeres és alapos fogápolás, amit célszerű zománcerősítő készítmények használatával kiegészíteni, főleg akkor, ha az átlagosnál nagyobb a fogszuvasodásra való hajlam.

Javasoljuk a rendszeres ellenőrzést az újabb elváltozások mielőbbi észrevétele és kezelése, illetve a garancia megtartása miatt.

Ha bármilyen probléma merülne fel, kérem, azonnal jelezze kezelőorvosának!

